

Logopeda

229402

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

Logopeda w swojej pracy zajmuje się diagnozą i terapią osób, które z różnych przyczyn mają wady lub zaburzenia mowy, utrudniające im komunikowanie się z otoczeniem społecznym. Celem pracy logopedy jest osiągnięcie przez pacjenta, poprzez działania prewencyjne i terapeutyczne, prawidłowych czynności mówienia (lub innego sposobu przekazu tekstu np. język migowy) i rozumienia wypowiedzi językowych.

Specjalistyczną opieką logopedyczną mogą być objęte osoby w różnym wieku (niemowlęta, dzieci, młodzież, osoby dorosłe) i z różnego rodzaju zaburzeniami mowy i artykulacji, które mogą być spowodowane, np. wadami zgryzu, rozszczepem podniebienia, opóźnieniem rozwoju umysłowego, uszkodzeniami słuchu, uszkodzeniami mózgu po urazach itp. Dlatego też z zawodem logopedy związanych jest szereg specjalności, które determinują podstawowe zadania i czynności zawodowe osób go wykonujących. I tak, logopeda ogólny diagnozuje stan artykulacji i prowadzi terapię mowy, doprowadzając do prawidłowej wymowy głosek oraz stymuluje opóźniony rozwój mowy, np. u dzieci w wieku przedszkolnym. Surdologopeda zajmuje się natomiast osobami z zaburzeniami słuchu, a jego praca polega na kształtowaniu rozumienia i tworzeniu mówionych i pisanych tekstów językowych, uczy również posługiwania się językiem migowym. Kolejny specjalista to neurologopeda, który zajmuje się diagnozą i terapią osób, u których zaburzenia mowy są skutkiem uszkodzenia układu nerwowego, np. z mózgowym porażeniem dziecięcym, po udarach lub uszkodzeniach mózgu. Inni specjaliści to balbutologopeda, który terapeutyzuje osoby jaskające się, oligofrenologopeda, który zajmuje się diagnozą i terapią mowy osób upośledzonych umysłowo, autystycznych, zaburzonych psychicznie oraz ortoepik – specjalista od emisji głosu, kultury słowa, technik wyrazistego mówienia.

Logopeda każdej specjalności pracuje jednak przede wszystkim nad tym, aby osoba objęta terapią nauczyła się jak najlepiej mówić, a więc formułować i artykułować wypowiedzi oraz rozumiała wypowiedzi innych osób, a w przypadku osób nie mówiących – by nauczyły się komunikować z otoczeniem w sposób niewerbalny (np. poprzez język migowy, piktogramy).

Do zadań logopedy, niezależnie od specjalizacji, należy przede wszystkim przeprowadzenie bardzo dokładnego wywiadu z osobą, która ma być objęta pomocą, a w przypadku dzieci – rozmowa z rodzicami o rozwoju dziecka, jego problemach emocjonalnych, wychowawczych i edukacyjnych. Logopeda przeprowadza również specjalistyczne badania np. audiometrycznego badania słuchu i analizuje uzyskane wyniki, na podstawie których następnie stawia diagnozy, tj. ustala przyczyny i rodzaje zaburzeń mowy oraz ich stopień. Do zadań logopedy należy również opracowanie programu terapii tj. zestawu ćwiczeń w celu usunięcia istniejących wad. Są to m.in. ćwiczenia usprawniające pracę języka, warg, ćwiczenia oddechowe, które pozwalają na

nauczenie prawidłowego oddechu przy mówieniu, ćwiczenia artykulacyjne, które polegają na treningu prawidłowej wymowy poszczególnych głosek oraz ćwiczenia słuchowe, służące treningowi w prawidłowym odbiorze głosek i wyrazów.

Na różnych etapach realizacji swoich zadań zawodowych, tj. przeprowadzaniu badań, stawianiu diagnozy, opracowywaniu rodzaju terapii, logopeda współpracuje z innymi specjalistami: psychologiem, laryngologiem-foniatrą, audiologiem (badającym słuch), pediatrą, neurologiem, psychiatrą. W przypadku dzieci jest to również ścisła współpraca z rodzicami, nauczycielami, pedagogami.